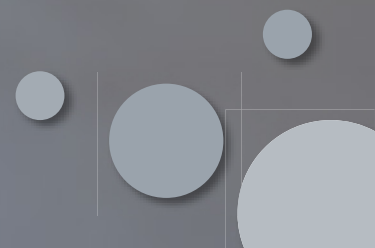

Bærende principper for udmøntning og implementering af reformen på beskæftigelsesområdet

Erhvervs-, Beskæftigelses- og Uddannelsesudvalget
i Slagelse Kommune

August 2025

Baggrund

På mødet i EBU den 12. juni 2025 blev det aftalt, at EBU skal formulere et sæt af bærende principper for implementering af reformen på beskæftigelsesområdet i Slagelse Kommune.

De bærende principper skal sætte en politisk retning og ramme for administrationens videre arbejde med at udmønte og implementere reformen.

Der blev afviklet individuelle interviews med medlemmer af EBU i uge 27-28. I interviewene var der fokus på at afdække medlemmernes vurdering af:

- ▶ Hvilke muligheder åbner reformen for den lokale beskæftigelsesindsats?
- ▶ Hvilke risici indeholder reformen for den lokale beskæftigelsesindsats?
- ▶ Hvilke prioriteringer er vigtige og centrale i implementeringen af reformen?
- ▶ Hvilke bærende principper kan sætte retning for udmøntningen og implementeringen af reformen i Slagelse?

Jeg vil give jer en opsamling på de centrale budskaber fra interviewene, og præsentere et bud på 5 bærende principper for administrationens videre arbejde med at udmønte og implementere reformen.

Jeres bud på muligheder i implementeringen af reformen

- ▶ Bedre mulighed for at tilrettelægge og prioritere en lokal indsats, som afspejler Slagelse kommunes ambitioner for indsatsen. Større frihedsgrader kan også åbne mulighed for, at beskæftigelsesindsatsen kommer til at fylde mere kommunalpolitisk fremadrettet.
- ▶ Færre rigide lov- og proceskrav til samtaler og indsatser giver et større rum til at tilrettelægge en indsats, som giver mening og reelt afspejler behovet hos forskellige borgergrupper og virksomheder.
- ▶ Ungeløftet giver gode muligheder for at fortsætte en positiv og virkningsfuld IPS-indsats, som på længere sigt kan sikre flere unge en tilknytning til arbejdsmarkedet.
- ▶ Mindre statslig styring og kontrol giver kommunen bedre mulighed for at formulere og forfølge egne mål, strategier og prioriteringer.
- ▶ Afbureaukratisering og færre målgrupper åbner mulighed for at give beskæftigelsesmedarbejderne et større fagligt råderum til at tilrettelægge indsatsen for den enkelte borger.
- ▶ Reformen åbner en god mulighed for at få udviklet et tættere og mere forpligtende samarbejde på tværs af beskæftigelses-, unge-, social- og sundhedsområdet ift. indsatsen for de udsatte borgere.
- ▶ Gode muligheder for læring og samarbejde på tværs af flere kommuner.

Jeres bud på risici i implementeringen af reformen

- ▶ De massive besparelser vil betyde mindre kontakt og indsats for borgerne. Det giver risiko for, at varigheden af borgernes forløb på offentlige forsørgelse øges og udgifterne til forsørgelsesydelser stiger.
- ▶ Reformen peger særlig på besparelser i indsatsen for udsatte. Det giver risiko for, at flere af de udsatte over tid bevæger sig mod førtidspension og/eller at udgifterne på social- og sundhedsområdet vil stige.
- ▶ Mindre kontakt og indsats for unge giver risiko for at tabe flere udsatte unge, hvilket igen kan føre til, at flere unge bevæger sig mod førtidspension i stedet for at bevæge sig mod tilknytning til arbejdsmarkedet.
- ▶ Sygedagpengeområdet fylder relativt meget i Slagelse. Mindre kontakt og indsats på området - herunder i den tidlige opfølgning - åbner risiko for, at varigheden af forløb og udgifterne til ydelser på området øges.
- ▶ Den stejle implementering af besparelserne i 2026 og 2027 giver risiko for, at det ikke lykkes effektivt at få omstillet beskæftigelsesindsatsen, og at der derfor sker et tab af indsats, resultater og effekter.
- ▶ Usikkerhed og store omstillinger i rammerne for indsatsen giver risiko for, at beskæftigelsesmedarbejderne søger væk, og at det bliver svære at tiltrække kvalificeret arbejdskraft til området i fremtiden.
- ▶ Større frihedsgrader til kommunerne, vil over tid føre til større forskelle i den indsats, som tilbydes. Det åbner en risiko for, at der opstår store uligheder ift. den hjælp og service, som borgerne kan modtage.

Jeres bud på prioriteringer i implementeringen af reformen

- ▶ Kontakten til og indsatsen for de unge. Det er vigtigt fortsat at levere en indsats, som understøtter udsatte unge i at bevæge sig mod job og uddannelse, og som forebygger en bevægelse mod socialindsatsen og/eller førtidspension.
- ▶ Tidlige og forebyggende indsatser. Det er vigtigt, at vi fortsat kan tilbyde en tidlig og målrettet indsats, som understøtter forskellige borgergrupper i hurtigt at vende tilbage til job.
- ▶ En målrettet indsats på sygedagpengeområdet, så flest mulige sygemeldte hurtigt hjælpes tilbage til job. Herunder er det vigtigt at prioritere samarbejdet med de private og offentlige arbejdsgivere om at forebygge sygemeldinger og fastholde sygemeldte på arbejdspladsen.
- ▶ Samarbejde og målrettet service til virksomhederne. Det er vigtigt at holde fast i de ambitioner, mål og indsatsområder, som er beskrevet i virksomhedsstrategien.
- ▶ Optimal brug af AI og digitale løsninger i alle dele af beskæftigelsesindsatsen.
- ▶ Samarbejde og samtænkning af kontakten til og indsatsen for udsatte borgere på tværs af beskæftigelses-, unge- og socialområdet.
- ▶ Fastholdelse af beskæftigelsesmedarbejderne. Det er derfor vigtigt med kommunikation, involvering og kompetenceudvikling af medarbejderne.

Fem bærende principper for udmøntning og implementering af reformen

1) "Vi skal udfordre os selv ift. reelt at nytænke beskæftigelsesindsatsen"

Reformen giver kommunerne frihedsgrader til at tilrettelægge beskæftigelsesindsatsen på nye måder samtidig med, at der stilles krav om, at indsatsen skal leveres med markante færre ressourcer.

Det bliver derfor vigtigt, at vi udfordrer os selv ift. reelt at nytænke beskæftigelsesindsatsen. Vi skal lykkes med at levere en målrettet indsats, hvor vi kan møde borgernes og virksomhedernes behov, skabe gode resultater og effekter, og anvende markant færre ressourcer til det.

I interviewene er der peget på, at bl.a. det kan handle om:

- At differentiere og målrette indsatsen mere end vi gør i dag
- At bruge AI og digitale redskaber mere i alle dele af indsatsen
- At arbejde med nye kontakt- og tilbudsformer eks. digitale samtaler, digitale tilbud, gruppeforløb, jobklubber, netværk, mv.
- At få virksomheder til at tage et endnu større ansvar for at opkvalificere borgerne, og at få virksomhederne til at løfte mere af opgaven med at indsluse og opkvalificere borgerne.
- At tænke civilsamfundsaktører mere ind til at supplere den kommunale beskæftigelsesindsats.

2) "Vi skal differentiere vores indsats, så vi skaber størst mulig værdi og effekt"

Reformen stiller krav om markante besparelser, og giver samtidig frihed til at differentiere indsatsen. Det åbner et behov og en mulighed for at differentiere indsatsen på tværs af forskellige borgergrupper og virksomheder.

Den mulighed skal vi gribe og gøre brug af i tilrettelæggelsen af fremtidens indsats i Slagelse. Vi skal passe på ikke at "smøre indsatser og ressourcer" tyndt ud, og tilbyde alle borgergrupper og virksomheder ensartede indsatser.

Når vi målretter og differentierer vores indsats skaber vi størst mulig værdi og effekt.

Det betyder bl.a. at vi:

- Skal undtage borgere for samtaler og indsats, hvis de er "selvkørende" og selv kan finde tilbage i job via egne ressourcer og netværk mv.

Det vil være godt, hvis vi kan tilbyde de "selvkørende" borgere mulighed for at trække på sparring og en minimumsindsats. Eksempelvis en indsats, som giver adgang til digitale redskaber og tilbud, sparringssamtale med beskæftigelsesmedarbejder, deltagelse i en jobklub, mv.

- Skal fritage udsatte borgere for samtaler og indsats, hvis de er i gang med en social- eller sundhedsindsats, og ikke kan profiteres af beskæftigelsesindsatsen her og nu.

Her er det vigtigt, at vi finder frem til en god model for en minimumskontakt og -indsats, som gør det muligt at "gribe" borgerne, når de er klar til at profiteres af beskæftigelsesindsatsen. En minimumsindsats kan eksempelvis bestå af netværk og fællesskaber, som er drevet i samarbejde med civilsamfundsaktører.

3) "Vi skal styrke det tværfaglige samarbejde om de udsatte borgere"

Reformens besparelser i beskæftigelsesindsatsen for de udsatte borgere - unge og voksne - giver øget risiko for stigende udgifter på social- og sundhedsområdet over tid. En stor del af samtaler og indsatser i den nuværende beskæftigelsesindsats har karakter af forebyggende social- og sundhedsindsatser, og supplerer og aflaster således specialindsatserne på de to områder.

Besparelsen i beskæftigelsesindsatsen indebærer derfor en risiko for, at flere borgere oplever en stigende marginalisering, og deraf en negativ udvikling i deres helbredsmæssige og sociale forhold. Det kan over tid føre til, at flere borgere får behov for og bliver berettiget til en indsats på social- eller sundhedsområdet samt flere på førtidspension.

Der er derfor behov for, at vi styrker det tværfaglige samarbejde og arbejder aktivt for, at fagligheder, indsatser og ressourcer på beskæftigelses-, unge-, social- og sundhedsområdet i stigende omfang tænkes sammen og optimeres ift. fortsat at kunne levere en målrettet indsats og serviceniveau for udsatte borgere i kommunen.

4) "Vi skal fastholde og udbygge vores samarbejde med virksomhederne"

Slagelse kommune har i starten af 2025 besluttet en ny virksomhedsstrategi på beskæftigelsesområdet. I strategien er formuleret tydelige ambitioner, mål og indsatsområder for udvikling af servicen til og samarbejdet med de lokale og regionale virksomheder.

Vi skal i implementeringen af beskæftigelsesreformen arbejde for at fastholde flest mulige af de ambitioner, mål og indsatsområder, som er formuleret og besluttet i virksomhedsstrategien.

Det skal vi fordi et velfungerende og gensidig givende samarbejde med virksomhederne, er helt afgørende for fortsat at understøtte virksomhedernes udvikling, og for at lykkes med at skabe resultater og effekter i fremtidens beskæftigelsesindsats.

5) ”Vi skal prioritere de indsatser, hvor vi får gode resultater for pengene”

Set i lyset af de markante besparelser bliver det vigtigt, at vi prioriterer de indsatser og leverandører, hvor der er den mest positive sammenhæng mellem effekter/resultater af indsatsen, og den pris vi betaler for indsatsen. Der er behov for et stærkt fokus på, hvordan vi får mest muligt for vores penge.

Det bliver derfor vigtigt at gennemgå og evaluere tilbud og indsatser hos eksterne leverandører, og vores egne indsatser, for at vurdere, hvilke indsatser, som skal videreføres, og hvilke som skal nedprioriteres eller helt lukkes. Og om der er indsatser, som i dag købes hos eksterne, som kan løftes internt i kommunen til en lavere pris med samme eller næsten samme effekter.

”Tæt dialog og samspil mellem politisk niveau og administration om implementering af reformen”

Implementeringen af beskæftigelsesreformen er en stor og kompleks proces, som vil strække sig over flere år, og som åbner en række muligheder og risici for Slagelse kommune. Det er derfor vigtigt, at der i hele forløbet sikres en tæt dialog og et godt samspil mellem det politiske og administrative niveau.

Det handler bl.a. om, at det politiske niveau formulerer retning og prioriteringer for implementeringen af reformen, og at administrationen løbende orienterer og involverer det politiske niveau i at gøre status på fremdrift i implementeringen og resultaterne af den nye beskæftigelsesindsats.

Det handler også om, at det politiske og administrative niveau sammen står på mål for prioriteringerne i beskæftigelsesindsatsen, og bakker op ift. forandringerne i indsatsen og serviceniveauet, og de afledte konsekvenser af forandringerne.